

Stan badań europejskich nad rozpowszechnieniem przemocy interpersonalnej i jej wpływem na zdrowie i prawa człowieka

Podsumowanie

Przemoc interpersonalna jest coraz powszechniej uważana za naruszenie praw człowieka i za problem publiczny o dużym znaczeniu dla jednostek, społeczeństw i państw. Ustalenie rozmiarów przemocy interpersonalnej jest jednym z ważnych kroków na drodze do podjęcia działań interwencyjnych i prewencyjnych. Przez kilka ostatnich lat wiele krajów europejskich przeprowadziło badania epidemiologiczne w celu oszacowania, w jakim stopniu stosowane są różne formy przemocy interpersonalnej wobec poszczególnych grup ludzi.

Większość badań skupiała się na przemocy wobec kobiet (Anglia i Walia, 2001; Finlandia, 1997; Francja, 2000; Niemcy 1992, 2003; Holandia, 1986, 1997, 2003, 2004; Islandia, 1996; Litwa, 1999, 2000; Norwegia, 2004; Portugalia, 1995; Rosja, 2002; Hiszpania, 1999, 2002; Szwecja, 1999, 2000; Szwajcaria, 1994) oraz na przemocy wobec dzieci i młodzieży (Austria, 1993; Chorwacja, 2003; Dania, 1999; Finlandia, 1992-1998; Francja, 1989; Niemcy, 1992-1998; Holandia, 1988-9, 1998-9, 2003; Norwegia, 1994; Polska 1999; Rumunia, 1999; Hiszpania, 1995; Szwecja, 1990, 1994; Szwajcaria, 1994-5; Wielka Brytania, 1985, 1990, 1998-9). Dodatkowe badania zgromadziły dane na temat przemocy wobec mężczyzn (Anglia i Walia, 1995, 2001; Estonia, 2001; Niemcy, 1992, 2003; Holandia, 1997, 2002, 2003, 2004; Islandia, 1996) osób starszych (Finlandia, 1989; Niemcy, 1992; Holandia, 1994 Hiszpania, 2000; Wielka Brytania, 1992), osób homoseksualnych i biseksualnych (Kraje Bałtyckie, 2002; Niemcy, 1999; Szwecja, 1997, 2001), osób niepełnosprawnych (Austria, 1996; Niemcy, 1999; Wielka Brytania, 1993, 1995) oraz wobec emigrantów, migrantów i kobiet, należących do mniejszości narodowych (Francja, 2000; Niemcy, 2003; Szwecja, 2000).

Wymienione badania nad rozpowszechnieniem przemocy wskazują na wysoki poziom fizycznej, seksualnej i psychologicznej przemocy interpersonalnej – bez względu na płeć, wiek, rasę, klasę społeczno-ekonomiczną i czynniki kulturowe – we wszystkich krajach, gdzie takie badania przeprowadzono. Ponadto, niektóre z nich dostarczyły informacji na temat wpływu różnych form przemocy interpersonalnej na stan zdrowia ofiar wykazując, że wpływa ona na wszystkie jego aspekty, od bezpośrednich uszkodzeń i urazów, do długotrwałych skutków dla zdrowia psychicznego, fizycznego i społecznego. W konsekwencji, rośnie zapotrzebowanie na doraźną oraz długofalową opiekę zdrowotną w zakresie fizycznym i

psychicznym oraz na inne usługi socjalne. To z kolei pociąga za sobą zwiększanie wydatków każdego z państw na funkcjonowanie systemów służby zdrowia i opieki socjalnej.

W celu porównania poziomu przemocy interpersonalnej w poszczególnych krajach i grupach społecznych, należy dokonać starannej analizy sposobów prowadzenia badań nad rozpowszechnieniem przemocy a następnie określić podobieństwa i różnice w stosowanych metodologiach. Jak się okazuje, bezpośrednie porównanie wskaźników rozpowszechnienia różnych form przemocy interpersonalnej w poszczególnych państwach Europy nie jest obecnie możliwe ze względu na bardzo istotne rozbieżności metodologiczne.

Wiedza na temat rozpowszechnienia przemocy interpersonalnej oraz różnic między grupami populacji i krajami w poziomie wiktymizacji powinna zostać wykorzystana przez organy ustawodawcze poszczególnych krajów w celu tworzenia programów prewencyjnych i interwencyjnych. Aby zwiększyć ich skuteczność, należy podejmować dalsze próby ustalenia standardów pomiaru poziomu przemocy interpersonalnej w krajach europejskich, dzięki którym wyniki badań byłyby łatwiejsze do porównania i pozwoliłyby wyodrębnić grupy populacji największego ryzyka. Szczegółowa analiza różnic w poziomach przemocy interpersonalnej może dostarczyć cennych informacji na temat programów i podejmowanych interwencji, cech kulturowych i innych różnic między krajami, które mogą przyczynić się do redukcji lub nawet eliminacji przemocy interpersonalnej w rodzinach, szkołach, w pracy i społecznościach. W przyszłości badania powinny skupić się na potrzebach poszczególnych grup obywateli, a badania podłużne powinny oceniać skuteczność programów prewencyjnych i interwencyjnych w redukowaniu przemocy interpersonalnej. Plan badań dostosowanych do potrzeb różnych społeczności i wykorzystujących innowacyjne oraz porównywalne metodologie badawcze prawdopodobnie dostarczy twórcom polityki wiedzy o strategiach interwencyjnych chroniących i umacniających prawa człowieka w Europie.